

3G-master är miljöfarlig verksamhet

av Björn O. Gillberg, fil. lic., fil. dr hc

Kommunernas miljö- och byggnadsnämnder har i allmänhet inte förstått att mobiltelefonmaster är att betrakta som miljöfarlig verksamhet.

Så förhåller det sig dock enligt definitionen i miljöbalkens 9 kap. 1 § tredje stycket som lyder:

”Med miljöfarlig verksamhet avses

3. användning av mark, byggnader eller anläggningar på sätt som kan medföra olägenheter för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke joniserande strålning eller annat liknande.”

En mast är hänförlig till begreppet anläggning. Den utsänder rött fast ljus från toppen. Den utsänder dessutom radiovågor, d.v.s. icke joniserande strålning. En mast är sålunda redan utifrån ovanstående att betrakta som miljöfarlig verksamhet.

Den orsakar dessutom förfölning av landskapsbild/boendemiljö och oro bland närboende för radiovågor.

I begreppet ”annat liknande” ingår sedan länge enligt rättspraxis bl.a. förfölning av landskapsbild/boendemiljö, d.v.s. vad som ofta betecknas som estetisk störning. Likaså ingår utifrån praxis oro, d.v.s. en psykisk immission, orsakad av en verksamhet. Se t. ex. dom meddelad 98-06-18 vid Härnösands Tingsrätt I mål nr F9-96, det s.k. GANSCA-målet. Tingsrätten ålade GANSCA att till följd av psykiska immissioner lösa in sju fastigheter till det fulla marknadsvärde de betingade innan störningen inträffade samt att utge ersättning för minskade bruksvärden och rättegångskostnader.

Beträffande förfölning av landskapsbild/boendemiljö samt oro fastslogs redan i regeringens proposition 1985/86:83 (s. 45), att sådana störningar ingår i begreppet ”annat liknande” och sålunda är skadestandsgrundande.

Sammanfattningsvis utgör en mobiltelefonmast miljöfarlig verksamhet, emedan den avger ljus, radiovågor samt förföljer landskapsbild/boendemiljö och orsakar oro bland närboende.

Kommunernas miljönämnder utövar enligt miljöbalken tillsyn av miljöfarlig verksamhet. De har tyvärr i allmänhet inte förstått att mobiltelefonmaster är miljöfarlig verksamhet och sålunda hitintills som myndighet varit föga aktiva, när byggnadsnämnderna hanterat mobiltelefonoperatörernas bygglovsansökningar.

© Stiftelsen Miljöcentrum, 2003-02-08

Ovanstående dokument får kopieras och spridas endast i sin helhet, d.v.s. utan några förändringar eller tillägg.